

מבשר טוב

ד"ח מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ס"ג פרשת האזינו שבת שובה תשע"א לפ"ק
מאמר השמים שבתוך הארץ

א

גם בארץ יש בחינת "שמים" – הוא החיות הרוחני וניצוץ אלקי המקיים ומחזיק אותם

האזינו השמים ואדברה, ותשמע הארץ אמרי פי. הנה 'דיבור' הוא לשון קשה ו'אמירה' היא לשון רכה כידוע, וצריך להבין אמאי בשמים שרומז לרוחניות נאמר ואדברה בלשון קשה, ובארץ שרומזת לגשמיות נאמרה אמירה בלשון רכה.

וברש"י ז"ל נעמד בטעם שהעיד בהם שמים וארץ, עיין שם שפירש בשני דרכים. ודברי תורה כפטיש יפוצץ סלע מתחלקים לכמה טעמים, ובפרט בדרך אגדה כידוע. ונראה לפרש בדרך אחר ענין שמים וארץ, שהזכיר הכתוב כאן.

ובהקדם מה שאמרו בגמרא סנהדרין [צא:]: "יקרא אל השמים מעל ואל הארץ לדין עמו [תהלים נ ד]. יקרא אל השמים מעל זו נשמה, ואל הארץ לדין עמו זה הגוף". ע"כ. מבואר, שהשמים רומז לנשמה וארץ רומז לגוף. וכמו ששמים רומז לנשמה הוא רומז גם לעניינים הרוחניים, והארץ מלבד מה שהוא רומז לגוף הרי הוא רומז גם לענייני הגשמיות.

ובאמת בשורש הדבר גם הארץ והגשמיות, יסוד קיומה ושורש חיותה הוא הניצוץ הרוחני הטמון בה. ולעתיד לבוא יתגלה בחוש הרוחניות המקיימת את הגשמיות, כמו שאמרו במדרש שוחר טוב [תהלים קאפיטל עג]: "ואת רוחי אתן בקרבכם [יחזקאל לו]. אמר רבי סימון בשם רבי שמעון חסידא, בעולם הזה אדם הולך ללקוט תאנים בשבת אין התאנה אומרת כלום, אבל לעתיד לבוא אם אדם הולך ללקוט תאנה בשבת, היא צווחת ואומרת שבת היום". ע"כ.

הרי שאפילו התאנה שהיא צומח יש בה כח רוחני כמדבר, שהיא מדרגה עליונה ונעלית יותר מהצומח. ומוכרח מזה, שאם לעתיד תוכל התאנה לדבר, שבפנימיות יש בה כבר עתה כח המדבר, אלא שאין העולם ראוי לזה. שהרי דברים חדשים לגמרי לא יהיו בימות המשיח, ואין כל חדש תחת השמש, רק מה שנתקלקל, או מה שטמון בלא יכולת לצאת, יתגלה ויתוקן לעתיד לבוא.

והנה באמת השם יתברך נמצא בכל הבריאה כולה, ואף הארץ יש בה בחינת שמים. וכיסוד שהשריש מרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ועכ"ל, שאין שום דבר ודבר בעולם חוץ ממנו יתברך, וכל מה שיש בעולם הוא אור אלוקי אין סוף ברוך הוא, כי הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה, וזוהי בחינת "אין עוד" כידוע.

כמ"ש בסה"ק דגל מחנה אפרים [פר' תצא ד"ה כי יקרא] וזל"ק: "על דרך ששמעתי מאא"ז זללה"ה, שהשכינה היא מעילא לתתא עד סוף כל המדריגות. וזהו סוד 'ואתה מחיה את כולם' [נחמיה ט ו], שאפילו כשאדם עושה עבירה ח"ו, אזי גם כן השכינה מתלבשת בו, כי בלא היא לא היה בו כח לעשות זאת, ולהניע בשום אבר, כי היא המחיה אותו ונתנה בו כח וחיות, וזהו כביכול גלות השכינה. וזהו: 'בדרך' [דברים כב ו], היינו בייחוד של שקר וניאוף, כמו 'כן דרך אשה מנאפת' [משלי ל כ], או על דרך [ירמיה ט] 'דרכו קשתם לשון שקר'. והיינו השכינה כביכול מתלבשת שם גם כן, וזהו גלות השכינה כנ"ל. 'בכל עץ או על הארץ', היינו שהתלבשות השכינה היא מעילא לתתא במדריגות עליונים שהוא על עץ, וכן במדריגות תחתונים שהוא על הארץ". עכ"ל"ק.

וכעין זה כתב בסה"ק פרי הארץ [מכתב ח], וזל"ק: "מהיות ידוע דבר ה' על ידי נביאו, פסוק [ישעיה מג] 'כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו', שהוא 'מלא כל הארץ כבודו' [שם ו], ובכל הגשמיות יש חיות רוחני, שהוא פסוק [נחמיה ט] 'ואתה מחיה את כולם', והוא גלות השכינה הקדושה המסתתרת בכל הדברים יגיעים". עכ"ל"ק.

הרי שבכל גשמיות ובכל דבר בעולם שם נמצא השם יתברך, והוא מחיה ומהווה את כל העולם וכל הבריאה בכל רגע ורגע, כמו שאמרו במשנה אבות [ה א]: "בעשרה מאמרות נברא העולם". וביאר הבעל שם טוב הקדוש, על פסוק [תהלים קיט פט] "לעולם ה' דברך נצב בשמים", וזל"ק [באר מים חיים בראשית י:], הובא בספר בעש"ט עה"ת בראשית דף נו אות נא]: "נודע מה שאמר הבעל שם טוב זי"ע ועכ"ל" על פסוק לעולם ה' דברך נצב בשמים. כי הנה אומן בשר ודם העושה כלי, על דרך משל: הצורף לוקח שברי חתיכות כסף ועושה מהם כלי, הנה וודאי בעת עשיית הכלי הניח בה חכמתו ופעולת מעשה ידיו, וכח הפועל בנפעל, להיות הכלי נעשה על ידו. אבל אחר גמר פעולתו בעשיית הכלי על

תכונתה, אין לו בה שום מחשבה ושום פעולה, כי הכלי נשאר על מעמדה בלתי השגחת האומן. כי הוא עשה את הכלי יש מיש, כלי נאה מחתיכת כסף. ועל כן אחר שנגמרה עשייתו אינה צריכה להאומן, כמו שעיקרה היה במציאות קודם שבאה ליד האומן".

"לא כן באומנותו יתברך שמו, כי הוא ברא כל העולמות יש מאין, וקודם הבריאה לא היה במציאות כלל שום נברא, ונמצא גם אחר בריאתו, אם יסתלק חלילה השגחת הבורא מהם, אף על רגע כמימריה, יהיו כל העולמות כמו שהיו קודם בריאתו, ויהיו לאפס ואין ממש. ועיקר חיותו וקיומו הוא בכח הראשון שהניח בוראינו ברוך הוא וברוך שמו בבריאתו, והמה אותיות התורה אשר בהם ברא את עולמו, כמאמר חז"ל הנ"ל ע"ש. דרך משל: במאמר [בראשית א] 'יהי רקיע בתוך המים וגו'', הנה באותיות הללו נתהווה הרקיע, ועד עתה באותיות הללו הם חיותו וקיומו של השמים ושמי השמים, ואלמלי יצויר העדר שפע חיות האותיות משמים, ברגע אחד תיכף ומיד יחזרו לכמות שהיו לאין ואפס ממש, והיו כלא היו. וכמו כן בכל העולמות שלמעלה ושלמטה. וזהו שאמר הכתוב 'לעולם ה' דברך נצב בשמים'. כלומר, כל דברך אשר דברת בבריאת השמים להיות אמר ויהי, עד הנה הוא ניצב ועומד בשמים להיות על ידו קיום השמים, ע"כ דפח"ח". עכ"ל"ק.

וז"ל ספה"ק עבודת ישראל [לשבת שובה]: "מה שאמר הריב"ש ז"ל בפסוק לעולם ה' דברך נצב בשמים, כי האותיות שאמר הקב"ה במעשה בראשית ויהי הוא ציוה ויעמוד, המה האותיות שמחיים ומהווים הדבר ההוא לעולם, כמו יהי רקיע, או תדשא הארץ דשא, וכן כולם. וזהו לעולם ה' דברך נצב בשמים". עכ"ל"ק.

והיינו שעשרת המאמרות הם המחיים ומקיימים ומהווים העולם בכל רגע ורגע, שלא כדעת אומות העולם גם המאמינים במציאות השם, וסבורים שהשם יתברך ברא את העולם והעולם מתנהג מאליו כל העת בלא הנהגה ישירה על ידו יתברך. ובאמת באם ירצה השם יתברך להחריב העולם, אינו צריך פצצת אטום, ולא לעשות שום פעולה להחריבו, אלא הוא מפסיק לרגע את השפעתו וממילא הופך העולם ברגע אחד לאין ואפס.

והוא יתברך מחיה ומהווה הבריאה בכל רגע גם בשעה שהאדם עובר עבירה, גם אז השם יתברך משפיע לו הכוחות והאפשרויות בשעת מעשה, כדי לקיים יסוד הבחירה המונח ביסוד בריאת העולם.

דהנה השם יתברך מכונה בכמה כינויים, כמו שכתב בפרקי היכלות [רבתי יח ד]: "מלך סומך, מלך עלוב, מלך עניו, מלך צדיק". וכתב בסה"ק ראשית חכמה [שער היראה פ"י] וז"ל: "והיה אומר מורי ע"ה, כי על זה קראו בספרי היכלות לשם יתברך 'מלך עלוב', כי אין לך עלבון גדול מזה, שבחיים שהוא יתברך שופע באדם ובאברים שהכין לו לעובדו יחטא לו. וימשול בזה למלך שנתן לעבדו מעות לקנות לחם שיתפרנס בו, בא העבד וקנה מהמעות מקל להכות לאדונו, היש לך עבד רע גדול מזה. ועם כל זה השי"ת הוא עלוב ועובר על פשע ומאריך אפו. כל שכן נוצר מטפה סרוחה שראוי לעבור על מדותיו, כמו שנאריך בעזרת ה'. וכלל כל הפגמים כלל הרשב"י ע"ה [זוהר פר' נשא קנב] במלות קצרות אלו, זה לשונו: כל מאן דעבר על פקודי אורייתא, כביכול פגים לעילא, פגים לתתא, פגים לגרמיה, פגים לכל עלמין שאינון מפרישי ימיו וכו'". עכ"ל"ק.

הרי שהשם יתברך הוא מחייה ומהווה את העולם בכל רגע ורגע, ואמנם אפילו במקומות השפלים ביותר נמצא השם יתברך, ואם כן גם הארץ ביסודה יש בה בחינת "שמים".

יש מקומות הקרובים יותר אל הקדושה כבחינת "שמים" – ויש שרחוקים יותר כבחינת "ארץ"

ברם נראה שישנם מקומות המוכנים יותר אל הקדושה, ובהם ניכר יותר בחינת "שמים" שבהם בגלוי, ויש מקומות בהיפך שהקדושה האלקית נסתרת ונעלמת בהם מאד, והם רחוקים מאד מן הקדושה ונקראים "ארץ".

וכבר כתב המהר"ל זללה"ה בספרו נצח ישראל [פכ"ח בתה"ד], על מה שמובא בגמרא סנהדרין [צ.ח]: "רבי יהושע בן לוי אשכח לאלהו, דהוי קיימי אפיתחא דמערתא דרבי שמעון בן יוחאי". וז"ל"ק: "דע, שאין ספק כי יש מקומות בעולם מיוחדים לדבר קדושה אלקית ביותר, ובפרט המערה שהיה רבי שמעון בן יוחאי הקדוש נטמן ראוי לזה. ואין ספק שהיה נגלה אליהו להקדוש רשב"י כמה פעמים במערה, והיה גילוי של אליהו נמצא שם בשכבר, גם עתה נגלה שם אליהו". ע"כ ע"ש".

ובודאי שרבי שמעון בר יוחאי זי"ע קידש את המערה על ידי עבודת הקודש שלו, שיש בכח עבודת ישראל לקדש הגשמיות של העולם, והפך ארץ לשמים.

ומאידך יש ח"ו מקומות שמיועדים אל הטומאה רחמנא ליצלן, כמ"ש במדרש [במד"ר כ כא]: "וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות [דברים כה]. יש מעיינות שמגדלין גבורים ויש חלשים, ויש נאין ויש מכווערין, ויש צנועין ויש שטופים בזימה. ומעין שיטים של זנות היה, והוא משקה לסדום וכו'". ע"כ.

ובגמרא מכות [ט:]: "בעבר הירדן תלת בארץ ישראל תלת, אמר אביי, בגלעד שכיחי רוצחי, דכתיב [הושע ו] גלעד קרית פועלי און עקובה מדם".

וכן איתא במדרש תנחומא [בלק יז]: "ויחל העם לזנות. יש מעיינות שמגדלין גיבורים, ויש שמגדלין חלשים, ויש מגדלות נאים ויש מכוערין, ויש צנועין ויש שטופין בזימה, ומעין שטים של זנות היה, והוא היה משקה סדום. אתה מוצא שאמרו [בראשית יט] איה האנשים וגו' הוציאם אלינו ונדעה אותם. ולפי שנתקלל אותו מעיין עתיד הקדוש ברוך הוא לייבשו, שנאמר [יואל ד] ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים. וכן את מוצא מימות אברהם לא נפרץ אחד מהם בזנות, כיון שבאו לשטים ושתו מימיו נפרצו בזנות, שנאמר: ויחל העם לזנות". ע"כ.

הרי שהמקום גרם שם לחטא, ואפילו אנשים גדולים כדור דעה, שלא היו ולא יהיו לעולם אנשים גדולים כמוהם, כמו שאמרו בזוהר הקדוש [זהר חדש חקת מאמר למנצח על שושנים]: "תחת אבותיך יהיו בניך [תהלים מה]. דכלהו ברחימו, כאינון דרא דמדברא, כאינון דאיקרון דור דעה". עכ"ל. ואפילו דור גדול כדור המדבר חטאו, ולא היו יכולים לעמוד כנגד המקום.

המצאת מקומות הקדושה של בחינת שמים – גם בתוך הארץ הטמאה והשפלה

והנה בזמנינו כהיום הזה, מן הנדמה שאין שום מקום בעולם שלא מגיעה בו השפעת טומאת הגויים, והיא ממש מלאה כל הארץ. ועלינו לבקש עצה בדבר, כיצד נוכל להתקיים ברוחניות בעולם משוקץ ומזוהם כזה.

כמ"ש זקני זצללה"ה בתולדות אדם [פרשת וישלח] זל"ק: "ויחץ את העם [בראשית לז]. והכוונה שלו היה, שלא יבטלו אותו הרהורים רעים שלהם. כמו שאמר הרב הקדוש רבי ר' זושא זצללה"ה זי"ע, על פסוק [תהלים קו] ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ממעשיהם לא נאמר אלא מעשיהם. היינו, שמעשי ידיהם של הגוים הם הגורמים ח"ו חטאים לבני ישראל שמטמאים את האויר, ובעבור זה גזרו חכמים טומאה על ארץ העמים. עכ"ל ז"ל". עכ"ל ק.

ואם זה אמור כבר בזמניהם, מה נענה אנן בדורנו כהיום הזה, שעושים כל הנבזות בראש כל חוצות, והדברים השפלים ביותר בלי בושה ובפרהסיא. ובדברים שזכורני בילדותי שאפילו אצל אומות העולם היו הורגים או שורפים עליהם ותולים אותם בכיכר השוק, כהיום הזה מבקשים להתיר זאת בפרהסיא ומפגינים למען תאוותם רחמנא ליצלן.

ובימינו כהיום כבר אין צורך לצאת בגופו אל אותם המקומות, שעם התפתחות הטכנולוגיה ואמצעי התקשורת שבימינו, ניתן להביא את כל אותם מקומות האפלים והשפלים ביותר אל האדם בכל מקום שיהיה רחמנא ליצלן.

ועל כרחק שומה עלינו למצוא גם כהיום אפשרות, של מקומות "שמים", ולגלות היכן מתגלים "שמים" בתוך ארץ שפלה שכזו.

ואמנם בימים הללו, ימי הרחמים והחסדים של עשרת ימי תשובה, כל איש ישראל מתעורר ומקבל על עצמו להשתפר בשנה הבאה עלינו לטובה. – אמנם עיקר הקושי שלזה צריך אזהרה מיוחדת, ודיבור קשה בימים אלו, הוא לא רק על עצם ההתעלות אלא גם בעיקר להחזיק מעמד בעלייה. והוא כענין שפירשו בספרים הקדושים הכתוב [תהלים כה] "מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו", הרבה הם העולים בהר ה', אך אין להם שם תקומה לאורך זמן. שעיקר הקושי הוא "מי יקום במקום קדשו", שיהיה לו תקומה ועמידה במקום ההוא ולא יפול משם. ולזה צריך דיבור קשה, שביותר צריך האדם להיזהר בזה, שיישאר הרשימו מן התשובה והקבלה הטובה גם לאחר עבור ימים המקודשים הללו.

ולזה אמר משה רבינו ע"ה: "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי", דיבור הוא לשון קשה, ודיבר ופעל דבר זה שיוכלו ישראל להיות להם קיום בבתי כנסיות ובתי מדרשות שהם יסוד הקיום של כלל ישראל, ושתמיד יישארו מקומות של קדושה בישראל, ועם כל התפרצות הזוהמא והטומאה שבעולם, ישנם תמיד מקומות קדושה של בחינת "שמים" שנתגלו בארץ, שאפשר לברוח אליהם ולהתדבק בקדושה.

וזאת פעל משה רבינו ע"ה, שתמיד יהיו מקומות של 'שמים' בתוך הארץ, ואפילו באם יטמאו הגויים כל העולם על ידי זוהמת מעשיהם, אף על פי כן בני ישראל יוכלו להקים בתי מדרשות וכו'. שאילו רוחניות הטומאה תטמא את כל העולם הגשמי, אין שום מקום לבני ישראל לבנות בתי מדרש ומקומות קדושה, שהרי אם יבנו במקומות טומאה ולא יקדשו קודם לכן המקומות ההם, לא תוכל הקדושה לשכון בבתי המדרש שהם בתי מקדש מעט. כדכתיב [יחזקאל יא]: "לכן אמר כה אמר ה' אלקים, כי הרחקתם בגויים וכי הפיצותם בארצות, ואהי להם למקדש מעט בארצות אשר באו שם", ואמרו בגמרא מגילה [כט]: "אמר רבי יצחק אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל". – כלומר, שהינם בתי מקדש מעט בתוך אותם גויים וארצות של הטומאה, שהכין משה רבינו ע"ה בהעדאת שמים וארץ, שיימצאו תמיד מקומות של שמים בתוך הארץ והארציות.

וכמו כן גם בתי ישראל צריכים להיות חומות מבצר מפני רוח הטומאה, שעל ידם בכוחם להחזיק מעמד באיזה גלות שיהיו, משום שיש להם בתים יהודיים קדושים. כמו שכתב כ"ק אמו"ר זצללה"ה זי"ע בספה"ק חלקת יהושע מאמרים [מאמר ראשון טו] בשם דו"ז הרה"ק מפארציווע זצללה"ה: "ואת בתינו הציל [שמות יד כז]. אם עם קודש ישראל מתנהגים שיהיה 'ואת בתינו' – בתי ישראל, בצניעות וכדומה, אז 'הציל', זה גורם הצלת ישראל, וכן בכל דור ודור". עכ"ל ק.

ובפרט בעקבתא דמשיחא, שאמרו בגמרא סנהדרין [צח:]: "תניא שאלו תלמידיו את רבי אלעזר, מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים".

ולשון "יעסוק" בא ללמד שצריך האדם שראשו יהיה שקוע בתורה, ובזה נמצא שהוא מופלג ומורחק מן הטומאה, והוא נמצא בעמק לבו בקדושה, ובזה יוכל תמיד להתדבק ב'שמים' שבתוך הארץ. ובפרט בדורנו אנו שכבר רמזנו שהארץ וטומאתה מגיעה אל כל מקום, ואף בתוככי בתי הקדושה יכולה חלילה לדחוק, בכל מיני אמצעים. – אם כן מידה טובה מרובה, שיכול כמו כן להיפך, להחדיר השמים אל תוככי הארץ. כמו שאמר זקני הקדוש זצלה"ה זי"ע מהרש"ל מלענטשנא זי"ע על פסוק [תהילים קטו טז] "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם", לעשות מהם שמים.

ואפילו כאשר עוסק במשא ומתן, צריך עיקר ראשו להיות שקוע בתורה הקדושה, בבחינה שאמר א"ז הרה"ק רבי נתן דוד משידלובצא זצלה"ה, הביאו בנו הק' בדברי בינה [פר' ויצא דף קעז], וז"ל: "על פי מה שאמר אבי אדמו"ר ז"ל, על הגמרא [ברכות ח.]. גדול הנהנה מיגיע כפו יותר מירא שמים'. היינו: שייגע בכפו בלבד, ואין מכניס בו שכלו וראשו, ומחשבתו דביקה להשם יתברך. וזה 'גגיע כפיך כי תאכל' [תהלים קכח]. היינו, מה שאתה מייגע עצמך שתהיה רק נהנה מיגיע כפיך, אז אשריך וטוב לך וכו'. שאז גדול יותר ויותר מירא שמים, והבן ודפח"ח". עכ"ל. וכן הביאו דו"ז זצלה"ה בארון עדות [פרשת בהר].

והיינו שעושה "גגיע כפיים" בלבד, ולא מכניס מוחו ועצמותו בתוך יגיעת הממון וכו', אזי אשריך וטוב לך. ומבואר מדברי קדשו שיש ב' בחינות בעסקים, האחד שהוא ועסקיו הינם שני דברים נפרדים לגמרי. והדרך האחר הוא, שכל שכלו ועצמותו שקועים בעסקיו.

ובזה היא כוחם ומעלתם של ישראל, כמו שמצינו גבי יעקב אבינו ע"ה, שהכתוב מעיד בו [בראשית כה כז]: "ויעקב איש תם יושב אוהלים", ופירש רש"י ז"ל: "אוהלו של שם ואהלו של עבר". והדבר צריך ביאור, שהרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו, שמשמעו שתמיד היה יושב אהלים. והלא חזינו שלא היה כל העת בבית המדרש, שהרי היו לו הרבה ענינים נוספים, כענין הצאן שהיה רועה עשרים שנה בבית לבן וכדומה.

והרי דיני השכירות יסודם נלמד מיעקב אבינו ע"ה, כמו שכתב הרמב"ם [פ"ג מהל' שכירות ה"ז]: "העני מוזהר שלא יגזול מלאכת בעל הבית, ויבטל מעט בכאן ומעט בכאן, ומוציא כל היום במרמה. אלא חייב לדקדק על עצמו בזמן, שהרי הקפידו על ברכה רביעית של ברכת המזון שלא יברך אותה. וכן חייב לעבוד בכל כוחו, שהרי יעקב הצדיק אמר [בראשית לא ו] 'כי בכל כחי עבדתי את אביכן'. לפיכך נטל שכר זאת אף בעולם הזה, שנאמר [שם ל מג] ויפרוץ האיש מאד מאד". עכ"ל.

אך עיקר כוונת "יושב אוהלים", אמר כ"ק אדמו"ר זצלה"ה, דהיינו שכל חייו וחיותו של יעקב אבינו ע"ה היה ממה שהיה "יושב אוהלים", שאפילו כשהיה ברחובות העיר שיצא לפרנסתו ולשאר צרכיו, גם אז כל חיותו היה "יושב אוהלים" כל כוחו וחיותו הוא מבית המדרש, ורק איבריו היו עסוקים בפועל מעשה הגשמי, אבל דעתו ולבו וכלו כולו היה תמיד יושב אוהל, גם בהיותו בחוץ כשאכלו החורב ביום והקרח בלילה, דעתו ולבו נתונים תמיד לתורה הקדושה ודבקות השם יתברך.

ועל כך אמר משה רבינו ע"ה: "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי", דיבר בלשון קשה אל הרוחניות שלהם, וענייני שמים, שעל כל פנים יישאר מזה רושם וזכר לכל השנה כולה, גם לאחר שעוברים הימים הנוראים הללו, ולהמציא אפשרות ומקומות שמים גם בתוך הארץ וזמני הארציות שבימות השנה הרגילים.

כדי שח"ו לא יוכל הסטרא אחרא בעקבתא דמשיחא, שהעולם מזוהם וטמא בצורה שלא היה מעולם, כמו שנתבאר שאפילו דורות גדולים לא יכלו להחזיק מעמד במקומות טמאים המושכים לתאוה. ועל כך דיבר משה רבינו ע"ה לשמים ולארץ, אפילו בזמנים שכוחות הטומאה יהיו גדולים ונוראים עד מאוד, גם אז יישארו מקומות בשמים ובארץ ששם הסטרא אחרא לא תזיק בטומאתה, ויהיו מקומות ראויים ליישוב בני ישראל שיוכלו לעבוד בהם השם יתברך.

יעזור השם יתברך שנזכה מהרה שמשח צדקנו יטהר את העולם מטומאתו, ויגלה בחינת השמים שבארץ, ויחזיר העולם לבחינה נעלית עוד יותר ממה שהיתה בבריאת העולם, ונזכה לכתובה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים אמן כן יהי רצון.

לקבלת הגליון מידי שבוע שילחו מייל לכתובת m0732951213@gmail.com